

Πολυετή λαχανικά (αγκινάρες – σπαράγγια)

Αγκινάρα

- Η αγκινάρα είναι μεσογειακό φυτό με πιθανή χώρα καταγωγής την Αλγερία.
- Καλλιεργείται για 4-5 χρόνια στο ίδιο έδαφος και έχει **θαμνώδη** ανάπτυξη.

Περιγραφή του φυτού

- Τα φυτά της αγκινάρας δεν έχουν κορμό αλλά μεγάλα φύλλα, μήκους 1-1,5 μ.
- Ο ανθοφόρος βλαστός εμφανίζεται από το κέντρο του φυλλώματος.
- Φέρει στην άκρη και στις διακλαδώσεις του **ανθοκεφαλές**.

- Η ανθοκεφαλή αποτελείται από την **ανθοδόχη** (η βάση της είναι το βρώσιμο μέρος) και τα **βράκτια φύλλα**.

- Οι τρίχες που υπάρχουν στην κεφαλή είναι όργανα τα οποία φέρουν οι καρποί που έχουν σχηματιστεί.

- Η καναρίνι που περιέχει είναι ουσία:
 - **τονωτική**
 - **διουρητική** αλλά και
 - **φαρμακευτική**, για τις παθήσεις του συκωτιού και τη δυσκοιλιότητα.

- Το υπόγειο τμήμα του φυτού της αγκινάρας ονομάζεται **ξηρόφυτο** και λειτουργεί σαν **αποθησαυριστικό** και **αναπαραγωγικό** όργανο.

Πολλαπλασιασμός

- Η αγκινάρα πολλαπλασιάζεται **αγενώς** με τα υπόγεια όργανά της (**ξηρόφυτο**) και
- με **παραφυάδες** (είναι φυτά που προκύπτουν από τους οφθαλμούς του ξηρόφυτου κάθε φθινόπωρο όταν αναβλαστά η αγκινάρα).

- Ο πολλαπλασιασμός με ξηρόφυτα γίνεται το **καλοκαίρι**, τότε δηλαδή που το ξηρόφυτο βρίσκεται σε λήθαργο.
- Το ξηρόφυτο βγαίνει από το έδαφος, τεμαχίζεται ώστε το κάθε κομμάτι να έχει τουλάχιστον 2 οφθαλμούς και φυτεύεται στο έδαφος σε αποστάσεις 1x1 μ.
- Οι ίδιες αποστάσεις ισχύουν και για τις παραφυάδες οι οποίες φυτεύονται το φθινόπωρο.

Καλλιεργητικές φροντίδες

- **Πότισμα:** έχει μεγάλη σημασία γιατί το νερό είναι εκείνο που ξυπνάει το ξηρόφυτο ώστε να αναβλαστήσει.
- Το πρώτο πότισμα γίνεται μέσα του Αυγούστου για πρώιμη παραγωγή.
- Αν δεν μας ενδιαφέρει η πρωιμότητα το ξύπνημα θα γίνει με τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου.

Εχθροί και ασθένειες

Εχθροί:

- αφίδες
- τετράνυχος (ακάρεια)

Ασθένειες:

- ωίδιο
- περονόσπορος

Ειδικές φροντίδες

- **Παράχωμα:** βασική εργασία και συμπίπτει με το αραίωμα και τη λήψη των παραφυάδων.

Συγκομιδή / Συντήρηση

- **Συγκομιδή**

- Γίνεται με το κόψιμο της κεφαλής και κομμάτι του ανθοφόρου βλαστού που στις πρώτες κεφαλές είναι μεγαλύτερος από 40 εκ. ενώ σταδιακά μειώνεται.
- Απόδοση περίπου 2.000 κεφαλές/ στρέμμα.

- **Συντήρηση**

- Χαμηλή θερμοκρασία 2°C και υψηλή σχετική υγρασία 90-95% συντηρούνται για 2 εβδομάδες.

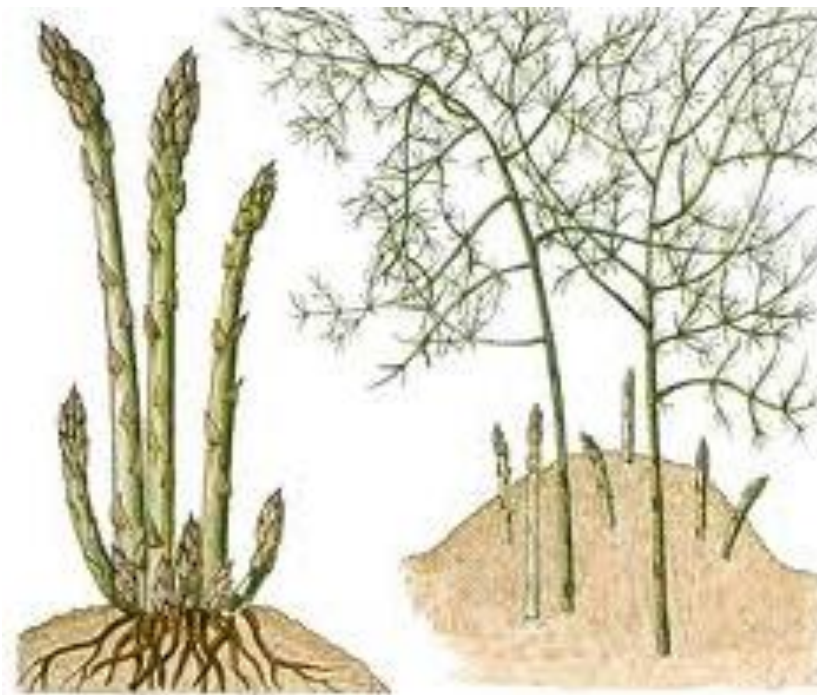

Σπαράγγι

Περιγραφή του φυτού

- Το σπαράγγι καλλιεργείται για τουλάχιστον 15 χρόνια στο ίδιο έδαφος και η ανάπτυξή του είναι αρκετά μεγάλη, με λεπτά κλαδιά ύψους 1-2 μέτρων, που φέρουν λεπτά βελονοειδή όργανα, τα **κλαδόφυλλα**.

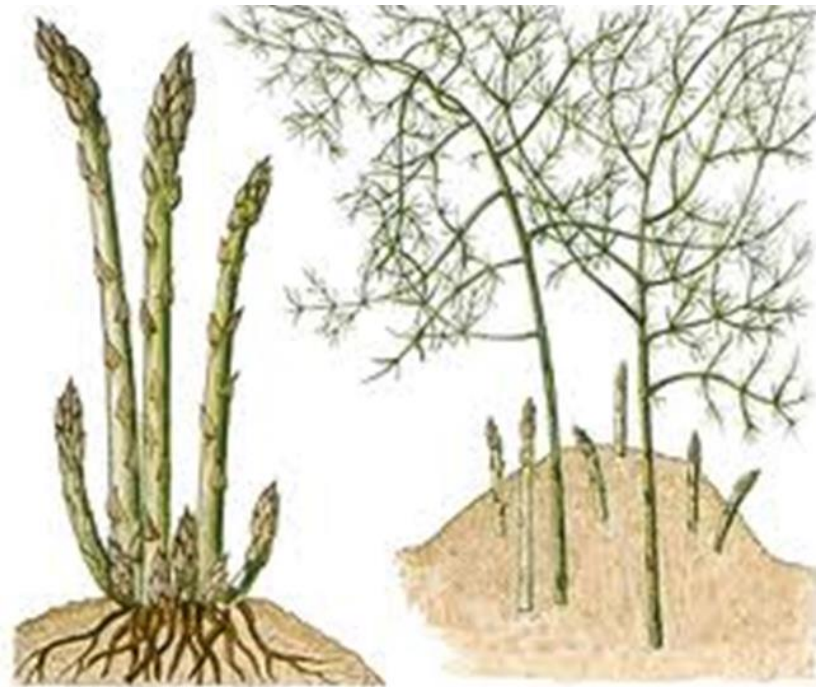
- **Άνθη:** μικρά και εμφανίζονται στις διακλαδώσεις των βλαστών.
- Είναι φυτό **δίοικο**, δηλαδή υπάρχουν φυτά με αρσενικά μόνο άνθη και φυτά με θηλυκά μόνο άνθη.

- **Βλαστός** είναι το βρώσιμο τμήμα, είναι κυλινδρικός, χυμώδες και στην άκρη του έχει ένα οφθαλμό χρώματος πράσινου ή ιώδους.
- Συγκομίζεται όταν ο οφθαλμός αυτός είναι κλειστός και συμπαγής.

- Το υπόγειο σύστημα του φυτού λέγεται **ρίζωμα** και κάθε χρόνο ανασχηματίζεται και στο πάνω μέρος του δημιουργεί νέους οφθαλμούς.

- Κάθε οφθαλμός, όταν εκπτυχθεί, δίνει το βρώσιμο μέρος του σπαραγγιού, που είναι ο **βλαστός** του.

Πολλαπλασιασμός

- Πολλαπλασιάζετε με **ριζώματα**.
- Τα ριζώματα φυτεύονται σε αναχώματα και σε αποστάσεις περίπου 3 ριζώματα ανά μέτρο.
- Η εποχή φύτευσης των ριζωμάτων είναι αρχές της άνοιξης και πριν αναβλαστήσουν οι οφθαλμοί.

Καλλιεργητικές φροντίδες

➤ Πότισμα

➤ Λίπανση

➤ **Σκαλίσματα.** Η καταστροφή των ζιζανίων για το σπαράγγι έχει μεγάλη σημασία γιατί έχει αργή ανάπτυξη και μπορεί να το σκεπάσουν τα ζιζάνια αν δεν καταστραφούν έγκαιρα.

➤ **Ασθένειες :** σκωρίαση

Ειδικές φροντίδες

- Δημιουργία αναχωμάτων κάθε αρχή της άνοιξης επιβάλλεται ιδιαίτερα στην καλλιέργεια του λευκού σπαραγγιού.

- Είναι από τις πιο δύσκολες και χρονοβόρες εργασίες, ιδιαίτερα στο λευκό σπαράγγι.
- Η συγκομιδή ξεκινά την άνοιξη μόλις η κορυφή του βλαστού γίνει ορατή έξω από το ανάχωμα.

- Αναμοχλεύεται με το χέρι το ανάχωμα, βρίσκεται η βάση του βλαστού, κόβεται με το ένα χέρι και με το άλλο που κρατάει την κορυφή του, τραβιέται σιγά - σιγά έξω από το χώμα.
- Το πράσινο σπαράγγι συγκομίζεται πιο εύκολα γιατί το ολικό σχεδόν μέγεθος του είναι ανεπτυγμένο έξω από το έδαφος.

Συντήρηση

- Χαμηλή θερμοκρασία 2°C και υψηλή σχετική υγρασία 90-95% είναι οι άριστες συνθήκες συντήρησης και των δύο προϊόντων, για δύο ε-βδομάδες.
- Το σπαράγγι, ειδικά, μπορεί να συντηρηθεί με τις βάσεις του εμβαπτισμένες στο νερό, ώστε να μειώνονται οι απώλειες του βλαστού.

Φύλλο Εργασίας

Ερωτήσεις

- Αγκινάρα

1. Στην κατηγορία των πολυετή λαχανικών ανήκουν:

➤ -----

➤ -----

2. Ο ανθοφόρος βλαστός εμφανίζεται από το ----- του φυλλώματος.

- Φέρει στην άκρη και στις διακλαδώσεις του τις ----- .

3. Η ανθοκεφαλή αποτελείται από την ----- (η βάση της είναι το βρώσιμο μέρος) και τα ----- φύλλα.

4. Το υπόγειο τμήμα του φυτού της αγκινάρας ονομάζεται -----
και λειτουργεί σαν -----και -----
όργανο.

5. Η αγκινάρα πολλαπλασιάζεται με το ----- και
με -----.

- Σπαράγγι

6. Ως προς τα άνθη το σπαράγγι είναι φυτό -----.

7. Ποιο μέρος του φυτού στο σπαράγγι τρώγεται; -----.

8. Το υπόγειο σύστημα του φυτού λέγεται ----- και κάθε χρόνο ανασχηματίζεται και στο πάνω μέρος του δημιουργεί νέους -----
-----.

9. Κάθε οφθαλμός, όταν εκπτυχθεί, δίνει το ----- μέρος του σπαραγγιού, που είναι ο ----- του.

10. Η εποχή φύτευσης των ριζωμάτων είναι αρχές της ----- και πριν αναβλαστήσουν οι -----.

11. ο σπαραγγι πολλαπλασιάζεται με ----- . Τα ----- φυτεύονται αρχές της ----- .

ανακεφαλαίωση